

Közfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetmények:
 3 hasábos petitsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirde-
 tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közle-
 mények a szerkesztőséghez
 (Wlassics-utca 25. sz.), az
 anyagi részét illető közle-
 mények pedig a kiadóhiva-
 talhoz (Újváros-utca 25. sz.)
 küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Urak és parasztok.

A felvilágosodás s a polgári jogok uralmának százada egyenlővé tette a parasztot az úrral jogokban és kötelességekben. Egyik olyan polgára ennek a hazának, mint a másik; közös a szabadságunk, közösek a terheink mindenkivel, aki e haza fiának vallja magát.

A jobbágy lealázó helyzete eltűnt s a szabad, független parasztság a saját földjét műveli.

Akik ledöntötték a válaszfalakat, akik leoldották a paraszt kezéről a békót, azt hitték, azt remélték, hogy az új rend egy hatalmas lépéssel közelebb hozza a parasztot az úrhoz s bizalom ébred a szívében vezetői iránt, az úr pedig megbecsüli a szabad embert, elfelejti örökre, hogy rendi különbségek is voltak valaha a világon s a jog olyan egyforma lesz az életben, mint a törvényben.

A nép bizalma azonban csak nem akart az urak iránt ébredezni, sőt a bizalmatlanság ma erősebb, mint valaha. A parasztság nem tud bizni az urakban s az urak nem akarják elfeledni azt, hogy osztály-

külömbőség nincs, hogy a paraszt ma szabad, független polgár.

Magyarországon — nem nagy dicsőségére a liberális közszellemnek — még mindig járja az a régi szálló íge, hogy huncut a paraszt, mihelyt egy araszt.

Hányan vannak az urak között, akik ezt a szálló ígét nemcsak használják, hanem a liberális elvek hangoztatása mellett gondolkodás módjukkal és cselekvésükkel bizonyítják, hogy azt igazán vallják.

És az urak a föld népével, amely egyenként nyomorult és tudatlan s csak tömegében hatalmas, úgy bánnak, mint alkalmatlan nyúggal, amely az urak bajait és gondjait szaporítja, vagy mint eszközzel, amely csak arra való, hogy tömegének erejével viselje nemcsak az állam terheit, hanem tartsa fenn munkájával azt a talajt is, amelyen a középső osztályok megerősödhetnek.

Mennyi megalázásnak, lenézésnek, gúnynak, kicsinylésnek, sokszor pedig megkárosításnak van kitéve a paraszt ember minden ügyes-bajos dolgában, azt csak azok tudják igazán, akik ismerik a hivatalok belső életét s azt a bánásmódot,

amelyben az urak a nyomorult, félénk, tanulatlan parasztot részesítik.

Olyan bánásmód mellett, amilyennel a szegény paraszt lépten-nyomon találkozik, nem szabad csodálkozni, hogy a nép bizalmatlan vezetői iránt s amint az urak a parasztot huncutnak tartják, a föld népe az urakban ellenséget keres, aki az ő ügyébajával nem törődik, csak kényelmesen akar élni.

A nép az állam teste, annak a gerincével minden ízében össze kell fornia, ha a szervezet erős akar lenni; a mi népünk pedig erkölcsi kötelességgel nincs szorosan összekötve a felsőbb osztályokkal.

A falusi ember fél a kabátos úrtól, mert előérzete azt sugja, hogy az érintkezés valamiféle áldozatába, ha másba nem, legalább erős megalázkodásba kerül.

Mindenütt éreztetik a paraszttal, hogy csak paraszt s nem lehet az úrral soha és sehohsem egyenlő.

Még ha felemelkedik is egyik-másik paraszt család sarja a magasabb osztályokba, késő vénségig kíséri a mellőztetés azért, mert az apja csak paraszt volt.

A szegény falusi ember mindig csak azt

TÁRCA.

A válópör vége.

Írta: Kinos István.

Be se várta a hivatalos időt, kora hajnalban ott kocogott már Földesi Lőrinc fiskális háza előtt. Nyomkodta a villanyos csengetyű fehér gombját, hogy az ügyvéd azt a sok zakatolást elunva, elvégre mérgesen kiugrott az ágyból.

— Nézzétek meg — szólt oda a cselédeknek — bizonyosan a feleségem lesz; azt küldték vissza fűrdőről a doktorok.

Pedig dehogy küldték. Nem, csak egy gatyás ember álldegált összekerítve türelmetlenségében valamennyi fiskális jó dolgát, ki még akkor is aluszik, mikoron a nap már harminc araszszal fölkapaszkodott a keleti égen. Meglátszik rajta, hogy keveset veszekedik a feleségével.

Mert hát ő a felesége ügyében jött. A miatt nem tudott aludni egész éjszaka, ez is vadította el a háztól még éjfél után. Azt jött most elpanaszolni az ügyvédnek amugy melegiben.

Először szépen megkövette Földesi Lőrincet, a tekintetes fiskális urat, a miért háborgatja, de hát Isten látja lelkét, avval ez asszonyval nem lehet már tovább kiállani. Az ördögök jobban ösztözlének a pokolban, mint ők a házassági szent ígében.

— Mondjon annak okáért valamit, fiskális ur — végezte Jakab Ferkó a maga panaszát.

— De mi az Isten csodáját mondjak? — patant fel boszusan az ügyvéd.

— Hát a mivel biztasson . . . vélekedett a paraszt.

— Mire biztassam? — tette föl a kérdést az ügyvéd — azaz vagy úgy, no hát igenis mondok valamit.

— Hallom már.

— Először is azt mondom, hogy kend erős ember.

— Azt mások is mondták.

— Fél kézzel meg birna egy mérő búzát.

Többet is. Mikor Königrécénél szaladtunk, egymagam huztam az ágyut, talán úgy is az az egyetlen, mit megmentettünk. Azért is kaptam a medáliámat, melyik 14 krajcárt fiadzik minden héten.

— Akkor hát mód nélkül erős ember maga. Hanem ha derék ember akar lenni egyuttal, akkor csak menjen haza és verje el a feleségét.

Jakab Ferkó szomoruan konyította le a fejét s a végén rázta mint a madárijesztő, mikor a szél a kalapját billegeti.

— Nem lehessen azt uram — mondta rá szomoruan.

— És miért nem lehessen?

— Mert az az asszony erősebb nálam.

Földesi Lőrincnek tátva maradt a szája. Hogyan?

hát akadna olyan óriás fehérség is, ki ezt a vasgyurót leverné a lábáról?

A paraszt szeméből olvasta ki azt a kérdést azért magyarázta meg neki a dolgot.

— Bizony hogy erősebb, mivelhogy sokkal gyöngébb.

— Ostoba! — fortyant föl az ügyvéd dühösen.

— Megkövetem alássan fiskális uram, nem vagyok én ostoba, de hát csak nem kezdhetek ki olyan gyöngé teremtséssel, kit akárhol kapok hát összeroppan, mint a száraz hant, mikor szekér jár rajta keresztül. Azt már röstelleném. Kiszégyenleném a szememet.

Büszkén düllesztette ki hatalmas mellét; meglátszott rajta, hogy most a gavallér beszél belőle.

— Mást mondjon nekem ügyvéd ur, — fogta azután megint rimánkodásra a dolgot — más, sokkal más segít az én bajomon.

— Az elválás talán?

— Az elválás? — kapott az ügyvéd szaván Jakab Ferkó — ugy-e ugy mondta a tekintetes ur? — No és talán?

— No és aztán, Isten ucsese, én meg azt mondom, hogy az jó lesz. Boronáljon hát szét bennünket s az angyalok is hatalmas örvendezéssel lesznek fölötte az égben.

Az ügyvéd vállat vont s ráhagyta, hogy hiszen ő csöppet se bánja, legyen hát válás belőle. Csak azután okot is kerítsen hozzá, olyan okot — melyet a törvény is respektáljon.

tapasztalja, hogy az úr csak akkor szorít vele kezét, ha pénzt visz, vagy szüksége van rá és ha csak egy kis tanácsra, vagy jóakaratra van is szüksége, azt a legtöbb-ször meg kell fizetnie.

Kicsinylés, gúny és korholás bőven kijut, de az elismerés, jóindulat, tisztességes bánásmód az drága s csak ott jut ki a parasztnak, ahol pénzért simogatják, ahol várnak tőle valamit.

De a magyar parasztnak adott a Gondviselés egy nagy fegyvert, amelylyel segíteni igyekszik magán. Természetes, józan eszével hamar észreveszi, hogy hol kell védekeznie — és védekezik a maga módja szerint: egy kis ravaszsgal.

Lám és azért huncut a paraszt, mert rákényszerítette az élet, hogy bizonyos alkalmakkor ravaszkodjék.

De a ravaszság nem természete a mi népünknek és ha ott érintik meg, ahol érzékeny, a bűnét is bevallja. Ez az érzékeny része pedig a büszkeség, amely nemzeti tulajdonságunk.

És ha azt tapasztalja, hogy a felsőbb osztályok tagjai nem kicsinylik, nem nézik le, akkor felébred benne a bizalom s elhiszi, hogy az urak az ő jóvoltával is törődnek.

Mikor az ügyes-bajos paraszt embert hol itt, hol ott szidják le azok a hivatalos urak, akik talán sohasem gondoltak arra, hogy az államok institúciói a milliók javáért állanak fenn, vagy mikor a vásáros bódé előtt tanács nélkül megáll a gyámsolatlan napszámos és rongyait tiszteres áron veszi meg attól az élelmes úrtól, aki szintén huncutnak tartja a parasztot, mindig vádoló a felvilágosodás századát, amely megszülte a szabadságot és egyen-

Hanem abban nem volt hiba. Jakab Ferkó mindjárt ott egy álló helyében hordott össze annyit, minek a fele is elegendő, hogy szétrugjon mindenféle köteléket, mint akár a puskapor a tuskót.

És abban megállapodtak. A paraszt megvizsgálatóval tért haza.

Az ügyvéd nem sokára beadta a keresetet.

S egyszer esuda történt. Más alkalommal esztendeig szőlőtűt a feleket Poneziustól Pilátushoz, míg egy követ megmozdítanak, itt két tárgyalást csináltak mindössze s annak a végén kijelentették, hogy hát izé a házasok utjai szétválnak; az egyik menjen föl, a másik alá.

Jakab Ferkó felesége eddig csak tréfára vette a dolgot, hanem most olyan bögsre gyújtott nyomban, hogy bomlani kezdtek a paragrafusok a törvénykönyvben. A paragrafusok bomlottak, csak az emberek szíve nem indult meg a szegény asszony mérhetetlen keserűségén. Ráförmedtek, fogja be a száját s mert az nem használt, a megyehuszárral egyszerűen kidobatták.

Jakabné rugott, harapott, a megyehuszárnak minden erejét össze kellett szedni, hogy pár lépéssel odább tudja vonszolni. Az urak pedig láthatólag delectáltak magukat fölötté s rá mondták.

— Ez hát valóságos hárpia.

Jakab Ferkó összevont szemöldökkel nézte, mint macerálja az a szolga az ő szegény volt

lőséget, de egy mostoha gyermeket is felnevelt: az önzést, amely az egyenlőséget és szabadságot megcsúfolja s a gyengébbet kizsákmányolja és megalázza.

Hólapda.

Amióta a magyar társadalom öntudata ébredni kezd s a közgazdasági igazságok a közvéleményt befolyásolják és szabadulni törekszünk a külföld kizsákmányolásától, azóta a szomszéd politikusok még jobban agyarkodnak ránk, azok az élelmes emberek pedig, akik milliók egy részét a mi hiszékenységből szerezték, kezdtek félni, hogy a régi fejős tehén végre elveszti a türelmét s elapad a bő jövődelem forrás.

Megindult tehát a munka kicsinyben és nagyban, hogy szeliden viselje magát a magyar publikum és adózzon tovább. És a külföldi élelmes svindlerék százféle fogáshoz értenek, amelyekkel a magyart be lehet csapni, de csak a magyart.

Ilyen ostoba fogás volt a hólapda is, amelyet ma már minden ember ismer és mégis akadnak hiszékeny emberek, akik felültek egy hamburgi, vagy nem tudom hová való cégnek.

A lapok már kikürtölték, a miniszter kitiltotta az országból a hólapda szédelgést, de zárt levelekbe senki bele nem nézhet és végre mindenkinek jogában áll szöveget hozatni Hamburgból vagy akár Amerikából.

A hólapda rendszert legelőször a svajeziai és pedig néhány óragyáros kezdte gyakorolni. Az üzlet nagyon egyszerű és tetszetős. A gyáros szerez magának két három olesón megvehető embert, akiknek egyenként bizonyos számú szelvényeket ad át. Ezeket a szelvényeket néhány hatósért eladja megbízható uri embereknek, akiknek a címét megírja a gyárosnak. A szelvényt vásárló kötelezi magát, hogy a gyáros által néhány forint utánvétellel küldendő levelet kiváltja. A levélben újra öt szelvény van, amelyeket az illető újra elad s a vevők címeit beküldi a gyárosnak, aki mindegyik címre egy szelvényekkel terhelt utánvételes levelet küld. Ha a szelvényeket forgalomba hozó által beküldött címekre feladott utánvételes leveleket

feleségét. S a mint nézi, egyszer csak fölfortyant valami benne; nem tudta, mit csinál, odaállott a huszár elé s fenyegető mozdulattal mondta:

— Eresztetted azt az asszonyt?

A huszár, hogy Jakab Ferkó marcona alakját maga előtt látta, nyomban különb tekintélynek ismerte el, mint az egész törvényszéket. Mindjárt el is eresztette áldozatát. Jakab Ferkó pedig melléje szerződött, gyöngéden kéznél fogta mondván:

— Gyere Juliska, hagyjuk ezeket az embereket. Eleget bűnhődünk a multért, hogy jövőre különbmód megbecsüljük egymást.

Az asszony hangos zokogással borult annak az embernek karjai közé, kihez a törvény szerint nem volt már jussa többé.

A törvényszék tagjai pedig összenéztek. Sok okos ember volt köztük, de hogy egy egyszerű ember oly különös megoldását fundálja ki ennek az ügynek, melynek szálait, ők ezen paragrafusokkal olyan nehezen tudták csomóba kötni, az nem fért a fejükbe. Igazán nevetségessé. A paraszt, hogy csuffá teszi őket.

Különösen Földesi Lőrinc, a prókátor dühösködött. Ököre szorította kezét s úgy fenyegetőzött.

— Megállj paraszt, csak gyere még egyszer panaszkodni a feleséged ellen, úgy kidoblak, hogy a lábad sem éri a földet.

a címzettek beváltják, az, aki a szelvényeket eladta s a címeiket a gyárnak beküldötte, kap egy pompás órát, amely neki csak annyiba került, amennyit az első szelvényért adott, a gyáros azonban busásan megkapta az óra árát. Mert ha egy szelvény 75 kr. s ha egy ember csak öt szelvényt ad tovább, egy egy utánvételes levél után a gyáros 3 frt. 75 kr.-t, öt levél után 18 frt. 75 kr.-t kap és öt ingyen ügynököt szerez, mert mindenki, aki az utánvétellel terhelt szelvényeket kiváltotta, igyekezett öt újabb balekot fogni, aki segítse megszerezni az olesó órát.

Ennek az üzletnek gátat vetett a miniszter. Innen-onnan két éve, hogy eltűntek a piros szelvények, amelyek a legapróbb faluba is eljutottak. Azóta már a külföldi vigéceket is kitiltotta a törvény, de a szédelgők még mindig nem akarnak hinni az elveszett Eldorádóban s ha már vigéceket nem küldhetnek küldenek levelet. Ebből azután megtudhatja a magyar, milyen előnyös vásárt csaphat, ha be engedi magát csapni. A szélhámosok annyira nyilvánvaló, hogy bámulva kérde az ember: akadhat-e még valaki aki lépze megy?

És akad, akadt nálunk is. Nem egy, de több, sok és pedig uri rendből való balek.

Egy hollandi cég leveleket küldözgetett Magyarországra, melyekben egy evőeszközt és egy öltönyre való szövetet ajánl, mindegyiket külön 50 koronáért, tehát olyan árért, amelynek az „ezüst” készlet és valódi gyapju szövet felét sem éri. De a cég annyira előzékeny, hogy részletfizetést is elfogad s aki 25 koronát beküld, annak címére azonnal postára teszi akár az evőeszközt, akár a szövetet, kijelentvén, hogy ha a küldött áru nem felel meg a várakozásnak, a vételár másik felét elengedi.

De hiszen nem is az a fődolog ebben az üzletben, hogy egy ember rendeljen 25 korona ára portékát, hanem az, hogy minden hiszékeny balek ügynöknek csapjon fel, mert a cég kijelenti, hogy aki öt megrendelést szerez, annak ingyen megküldi a szövetet és az ezüst készletet.

Ez az ajánlat józan emberrel szemben valószínűs szemtelenség számba megy. Hülyeséget tétel az élelmes hollandus arról a művelt magyarról, akinek azt meri ajánlani, hogy vegyen 25 koronáért zsákban macskát.

De persze Hollandia messze van és messziről jött levélbe azt írhat mindenki, amit akar; ki megy utána megnézni, mekkorát hazudott?

A hollandus emelett maga is együgyű, mert a manóver annyira ostoba, hogy az első, második megrendelő gyűjtőnél nem megy odább az üzlet. Ez az eljárás rossz utánzata más élelmesebb svindlereknek.

Annál ekkeserítőbb, hogy mégis fogott egy pár magyart, akik ingyen szövetet szerettek volna kapni Hollandiából.

Csak azt tanácsoljuk, hogy ha valakinek akár milyen bizalmas barátja, vagy jó ismerőse hollandiai szövetet, vagy ezüstöt ajánl, szóba se álljon vele, mert az ingyen ügynöke a hollandusnak.

Homoki szőlők.

Amióta a phylloxera beütött s a hegyi szőlők pusztultak, kivesztek, a kulturát rengeteg kopár homokterületekre terjesztették ki. Sivó komokon szőlőtelepek vannak, a homokbuckákon temérdek bor terem s ahol előbb csak néhány csenevész fűszálat lengetett a szél, ma zöldül a szőlőlevél és menedéke van a hazai szőlőnek.

Az általános gazdálkodási viszonyok úgyszólván rákényszerítették a gazdákat, hogy ne csak gabonát termeszszenek és állattenyésztéssel merítsék ki birtokaik összes produktív képességét,

hanem igyekezzenek minden talpalattnyi tért termővé tenni s mindent megpróbálni, ami a gazdálkodás jövedelmének gyarapodásához reményt nyújt.

Az alföldi gazdák jó példája, akik a nagy homokpusztákat gyümölcsösökkel és szőlőkkel rakták be, mindenütt hatott. A Balaton tulsó partján alig egy évtized alatt hatalmas területek váltak szőlőkertekké s döntik a bort és hatalmas mennyiségben produkálják a csemegeszőlőt.

Az az előítélet, hogy jó bort csak hegyen lehet teremteni, már le van győzve, mert köztapasztalat, hogy homokon is terem jó, élvezhető asztali bor, ha a hozzávaló fajok jól meg vannak választva s a szőlő és pince okszerűen kezelve.

Ha tehát a produkció arányban állana a fogyasztás emelkedésével, vagy a kivittel, a homoki szőlők szaporodása nemzetgazdasági szempontból előnyösnek, nagy haszonnak volna mondható. De a mi gazdasági viszonyaink úgy alakultak, hogy a homoki szőlők terjedését manap nemesak nagy gazdasági nyereségnek nem tekinthetjük, hanem féltjük, hogy a telepítés veszteséggel fog végződni s még az a tőke is elvész, amelyet a homokterületekbe beruháztak.

Kétségtelen, hogy a produkció emelkedése a homoki szőlőkre esik s ennek első sorban az a hatása, hogy a nevesebb borvidékek terményeinek árai hanyatlanak, vagyis az árak a nagyobb tömegben eladásra kínált és kisebb termelési költséggel előállított homoki borok termelési költségeihez arányosulnak. Mikor pedig már a homoki borok a jobb minőségű hegyi borok árát a termelési költségek nivójára, vagy ezen alul is leszorítják, akkor be fog következni az áralakulásnak második törvényszerű alakja: a silányabb homoki borok ára a minimumra esik alá, a jobb minőségű hegyvidéki bor ára pedig a termés mennyisége és minőségéhez képest a termelési költségek körül csekély eltéréssel ingadozik.

Az áralakulást természetesen befolyásolhatják a kiviteli viszonyok, a pincékben összegyűlő borkészletek, a fogyasztási adók rendszerében beálló változások, mindezek azonban nem ingatják meg azt a tételt, hogy ha a fogyasztás emelkedése nem tart arányt a homoki telepítésekkel, egy ideig még a hegyvidéki borok ára lassan esni fog, amíg a homoki bor árát körülbelül eléri, akkor pedig a homoki borok ára a termelési költségek alá esik.

Nálunk ennek az állapotnak bekövetkezése nagy veszedelmet jelent, mert nem csak arról lesz szó, hogy régi beruházások semmisülnek meg, hanem az idegen tőke segítségével tett beruházások is egyéb jövedelmi forrásokat fognak terhelni.

A veszély megelőzésének egyedüli módja az, hogy boraink fogyasztását minden eszközzel elő kell segíteni; ki kell zárni a behozatalt, elősegíteni a kivitt és a homoki telepítéseket legalább egyelőre abba kell hagyni. Maga a földművelésügyi miniszter adta ezt a tanácsot az ország színe előtt. Mert inkább maradjon egy ideig a homok improduktív terület, sem mint olyan beruházásokat nyeljen el, amelyeket visszafizetni nem tud s emellett még elnyomja a hegyvidék régi, hírneves kulturáját is.

Az olasz borok kétségtelenül nagy kárt okoznak Magyarországnak bortermelőinek, de a kár egy része a homoki telepítések nagy dimenzióinak következménye. Ma még talán, ha az olasz bort ki lehetne zárni, nem volna tulprodukciónak, de hovatovább lesz s ha az olasz borok kizárása mellett a kivitt fokozni nem sikerül, ha a fogyasztási adó leszállításával a belföldi fogyasztást nem emelik, az olasz borvám szerződés nélkül is oda fogunk érni, hogy a bor értéke leszall. Ezért nem rajong ma már senki új homok

területeknek szőlőkultúrájáért, ezért monda a miniszter is, hogy immár elég a homokból, elég a csemegeszőlőből, mert jó szerencse lesz, ha a hegyeken tudunk gazdaságosan bort termelni.

A kártya.

Bizony nálunk erősen folyik a esőndes hazárd mindenfelé, ahol Árpád utódai laknak.

Kiterjedésre nézve a kártyajáték legalább is olyan népszerűségnek örvend, mint a kenyér. A főrangú köröktől le egészen a koldusokig, a társadalom minden rétegében számtalanok áldoznak ennek a szenvedélynek, mely megszámlálhatatlan boldogságot és emberéletet tett már tönkre.

Káros és haszon nélkül való a kártyajátéknak minden neme a játékosra nézve, mert ha az egyik napon sikerült is kifosztania embertársát, bizonyos, hogy a másik, vagy harmadik alkalommal ő vérzik el. A legveszedelmesebb természetesen a hazárdjáték, melyet a törvény is üldöz.

A törvény, mint játékdölvő! Itt meg kell állapodnunk, mert hiszen ez a főoka annak, hogy a hazárdjáték oly akadálytalanul pusztít mindenfelé. Nagyon sok rosszul végrehajtott törvény van Magyarországon, de a legmostohább bánásmódban részesül ebben a tekintetben az a törvény, melyet a hazárdjáték ellen hoztak. Nincs Magyarországon klub, társas-kör, kávéház, vendéglő és koresma, ahol hazárdjátékot ne üznének, s egyes helyiségek pláne mintha csak kizárólag erre a célra tartatnának fenn. Minden rendőrkapitány és minden rendőr tudja, hogy hol és mikor kártyáznak hazárdul (hiszen különösen kis városban az ilyesmit titokban tartani lehetetlen), de tenni valamit a társadalom e súlyos betegsége ellen alig lehet. Az a felfogás, hogy a hazárdjátékot törvényes szigorúsággal ellenőrizni sem nem lehet, sem nem szükséges, oly mély gyökeret vert a magyar rendőrség felfogásában, hogy azt kiírtani vagy megváltoztatni csak új törvényre, betű szerint végrehajtott vagy nagyon szigorú rendszabályokkal lehet csak. Ezekre pedig absolute nincs kilátás nálunk.

A nyilvános helyiségek egyik főjövödelme a kártyapénz, természetes tehát, hogy ott csak forszírozzák a kártyajátékot, különösen a hazárdirozást, mert az jövedelmez legtöbbet a kávésnak és vendéglősnek.

Lehetne, társadalmilag lehetne csak segíteni ezen a bajon, ha megindulna széles körben a mozgalom a hazárdjáték ellen. De ez is utópia. Ahol minden második ember hazárdíroz, mit lehet ott elérni egy ilyen mozgalommal?

Védetlenül és tanácstalanul állunk a kártyajárvánnyal szemben, mely megszűnni csak akkor fog, ha egy jobb, egészségesebb társadalom erkölcsi felfogás lép a mostaninak helyébe.

Népies gazdasági előadások Galambokon.

Szólték panaszkodnak, hogy a magyar nép közönyös a népies gazdasági előadások iránt; azokat nem látogatja és sok vidéken teljesen hiábavalónak mutatkozott minden fáradság, hogy a gazdasági ismeretek népszerűsítsenek, hogy a jó magyar népet kiragadhassuk a maradiságból, legyőzhessük az újítások iránt táplált ellenszenvét s rávezzük a változott viszonyok által megkívánt belterjes gazdálkodás útjára. Igaz, nagyon igaz, hogy a magyar nép közönyös, maradiságra hajló, de hogy meg lehet mozdítani s ha megmozdul, szívesen halad és tanul, bebizonyította Galambok község derék jegyzője és munkás magyar népe. Csak érteni kell a módját, hogyan kell a magyarnak az orvosságot beadni.

Ott kell megtapogatni, ahol érzékeny. A magyar gazda büszke, önértékes és kissé hiú, de becsületű. A dobszóra, plakátra nem sokat ad, de az illendő meghívást vissza nem utasítja. Az alábbi sorok sokat beszélnek arról, mit lehet a népet tenni okos körültekintéssel. Okulhat rajta mindenki, aki a népet szereti és nem tagadhatja meg senki az elismerést attól a vezetőtől, aki népet annyira ismeri, hogy annak minden tulajdonságát a nép javára használja fel.

„Galambok és vele határos községek főjövödelmi forrását a szőlő termés képezi, azonban 1890 évtől kezdve a phyloxera rovar oly erős mértékben pusztított, hogy közel 2.000 hold szőlő terület legnagyobb része kipusztult, a többi pedig a pusztulás veszélyének van kitéve. Kezdetől fogva sokat foglalkoztam a védekezéssel, de sajnos igen kevés eredménnyel, mert a kisgazdák sajtóságnak köszönhetően és a régi kezeléshez való ragaszkodásán minden jó akarat és igyekezet megtörtött, így ma már oda jutottunk, hogy nem a védekezésre, hanem a felújításra kell a kisgazdákat buzdítani, de ez is nehezen ment, mert a megjelent szaktanár előadásán — bár a gazdákat minden eszközzel igyekeztem az előadásokra összegyűjteni az előadásra — alig jelent meg egy-két érdeklődő. Sokat gondolkoztam mi módon lehetne a népet a fokozatos felújításra bírni, míg végre sikerült olyan formán, hogy többé a szakelőadásokat dobszóval nem hirdetem — mert mint bebizonyult a dobolástól a mi népünk irtózik, mivel dobbal legtöbbször csak az adó és egyéb köztartozások lefizetésére van figyelmeztetve — választottam tehát fiatalabb, értelmesebb kis gazdákból egy 6 tagból álló bizottságot, s a bizottságnak az a feladata, hogy a kitűzött előadásokra a kis gazdákat — házról házra menve — meghívja.

Mondhatom ezen intézkedéssel a mi magyar népünknek bámulatos eredményt értem el; a bizottsági tagok a községet három részre felosztották s párosan házról házra menve a legszegényebb ember hajlékát sem kerülve ki — illő tisztelettel meghívtak minden kisgazdát az ekkor és ekkor tartandó szakelőadásokra, mely meghívást a legelfogultabb, legkorpuláltabb gondolkodású emberek is megtiszteltetésnek vették és megköszönve a meghívást kijelentették, hogy meg fognak jelenni, s az öregebb gazdák azzal válaszoltak hogy »köszönöm öcsém a megtiszteltetést, ha lehet magam megyek el, de ha magam nem mehetnék, úgy a fiamat fogom elküldeni.«

Ezen eljárással a kisgazdák megjelenése biztosítva volt, s az érdeklődés oly nagy, hogy február és március hónapokban rendezett sorozatos előadások első napján, mint megnyitó ünnepélyen megjelent 734 kisgazda.

Az első előadást Abonyi Károly kiváló szakismerettel bíró mezőgazdasági szaktanár tartotta, aki a népet gyönyörű előadásával egészen elragadta, utána Uicsny Károly szőlészeti és borászati felügyelő tartott előadást — ismertette a bajokat, a hibákat, melyeket népünk elkövet és általános helyesítés között beigazolta, hogy a baj kuforrása az eddigi közöny és maradiság, ismertette az eddig elért eredményeket; kérte a kisgazdákat, hogy a tartandó elméleti és gyakorlati előadásokon pontosan megjelenjenek, tanuljanak, úgy a szőlők felújítása, kezelése és fenntartása nehézséggel járnak nem fog s rövid idő múlva a régi jólét visszatérhet.

Ezek után megállapították és kihirdették a sorozatás előadás napjai, melyekre nemesak Galambok község kisgazdáit hívtam meg az ismertett módon, hanem kibocsájtottam egy hirdetményt a vidéki községekbe s a jelentkezőket felvételi naplóba vezetve, meggyőző biztositókat szereztem arra nézve, hogy egy előadást sem fognak elmulasztani és úgy elméletileg, mint

gyakorlatilag, különösen az ojtásból lefognak vizsgálni. Az így rendezett sorozatos előadásnak állandóan 324 beiratkozott hallgatója volt, ezenkívül részt vett még 160—200 kisgazda, kik beiratkozva nem voltak, így minden egyes előadás hallgatóinak száma 500-ra tehető.

Az előadások felváltva tartottak egyik nap a mezőgazdaságból, másik nap a szőlőszet, borászat és gyümölcsészetből. Abonyi Károly mezőgazdasági szaktanár nagyon szükséges és hasznos előadásokat tartott a vetés fongóról, szántás, trágyakezelés, trágyázás, gyomirtás, mesterséges takarmányok kezelése, rétek javítása, kaszálás baromfityésztés, állattenyésztés stb. mezőgazdasági ágakról. Ulicsny Károly szőlőszeti és borászati felügyelő nagy szakismerettel és lelkesítőleg adta elő a szőlők felújítása, kezelése és fenntartása körül szükséges tudni valókat, ezenkívül a metszést, az ojtást gyakorlatilag tanította, melynek rendkívül szép eredménye volt. Az ojtási vizsgán részt vett Kherndl Imre kis-récei földbirtokos és több tanító, kik bámulatukat fejezték ki az elért sikeren.

A fokozatos előadások utolsó napján tartott vizsgán 97 hallgató részesült elismerésben és 154 hallgató, mint elsőrendű ojtó kapott emlék lapot.

A kisgazdák mély hálával vannak eltelve Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter iránt, de hálával emlékeznek Abonyi Károly mezőgazdasági szaktanárra és Ulicsny Károly esáktornyai szőlőszeti és borászati felügyelőre is, kik igazán hivatásuk magaslatán állnak és egész odaadással, fáradhatlan szorgalommal és lelkesedéssel úgy elméletileg mint gyakorlatilag oktatják, buzdítják a kisgazdákat!

Most már e vidéken a haladás és termelés iránt az érdeklődés fel van kelve, reméljük hogy az előadások évről évre ismétlődni fognak!

Starzsinszky György
közjegyző.

Hírek.

Evang. ref. istentisztelet lesz ma délelőtt 1/2 10 órakor a kereskedelmi iskola rajztermében. Isteni tisztelet után a híveknek az ur vacsorája fog kiosztatni.

Bérmálás vármegyénkben. A veszprémi megyés püspök a kiskomáromi esperesi kerületben június 1-én kezeli meg a bérmálást a következő sorrendben: június 1-én *Kiskomáromban* a kiskomáromi, 2-án *Galambokon* a galamboki, 3-án *Merenyén* a merenyei és orosztonyi, 4-én *Nagyradán* a nagyradai és szabari, 5-én *Pacsán* a pacsai, dióskáli és rádi, 6-án *Zalaapátiban* a zalaapátii és szentpéteruri, 7-én *Kehidán* a kehidai és esányi, 8-án *Zalakoppányban* a zalakoppányi és bezerédi plebániákból jelentkező híveket fogja megbérmálni.

Április 11-ét, az 1848-iki törvények szentesítésének évfordulóját iskolai ünnepélyvel üli meg a főgymn. tanuló ifjusága. Az ünnepi istentisztelet után a *Hymnus*-szal nyitja meg az ünnepélyt az ifjusági énekkar. Paczner Jenő IV. o. tanuló szavalja Petőfi költeményét: *Ismét magyar lett a magyar* . . .-t. Fülep Imre tanár méltatja a nap jelentőségét. Hoffmann Arthur VII. o. tanuló szavalja az *Uj Simeon*-t, Tompa költeményét. Az ünnepélyt az énekkar a *Szózat*-tal zárja be.

A Zrinyi emiék ügyében Csáktornyan népes értekezlet volt, melyet Margitai Lajos képezdei igazgató és lapszerkesztő, a mozgalom megindítója nyitott meg, üdvözölve a megjelent érdeklődőket s elszámolván az eddigi gyűjtés eredményéről; majd előadta, hogy Szász Gyula szobrász a szobor tervét szülővármegyéje iránti tekintetből szives készséggel elkészítette; majd bemutatta a részben átalakított tervet; jelenté, hogy a vallás és közoktatásügyi minisztertől is kért államsegélyt az emlékszólop megvalósításához, aki a kérvényre adott válaszában örömmel üdvözli Csáktornya és Muraköz közönségének azt a hazafias elhatározását, hogy Zrinyi Miklós

grófnak, a nagy költőnek és hadvezérnek emléket kíván állítani s elvben kilátásba helyezte az államsegélyt azzal a kikötéssel, hogy az emlékmű művészeti becsének biztosítása érdekében az emlékmű megbirálása a m. orsz. képzőművészeti tanács hatáskörébe utaltassék, miért is a már kész tervek a miniszterhez felterjesztettek; végül ajánlotta a végrehajtó bizottság megalakítását, ajánlván annak elnökül Ziegler Kálmán kir. közjegyzőt, aki azonban nagy elfoglaltságára való hivatkozással a bizalmat megköszönte s a maga részéről elnökül Margitai Józsefet, a mozgalom megindítóját ajánlotta, aki végre a közóhajnak engedve, a megítélt állást elfogadta. Alelnök lett Tóth István urod. tisztartó, jegyző Tömör Boldizsár képezd. tanár, pénztáros Czvetkovics Antal takarékp. igazgató; tagok: dr. Csury Jenő miniszt. titkár, Fejér József urodalmi mérnök, Gáspárlin Mihály plebános, Horváth Csongor kir. járásbíró, Kayser Lajos grófi titkár, báró Knezevics Viktor földbirtokos, Kolbenschlag Béla és Kovács Rezső főszolgabírók, Oszterhuber László kir. táblai bíró, Pálya Mihály polgári isk. igazgató, Petrics Ignác városbíró, Prusác Alajos iparos, Polyák Mátyás elemi isk. igazgató, Siposs Károly gyógyszerész, dr. Schwarcz Albert városi orvos, Terbócz István miniszteri tanácsos, Wollák Rezső ügyvéd, Zakál Henrik ügyvéd, Ziegler Kálmán kir. közjegyző. Védnökül gróf Festetics Jenőt kéri fel, aki eddig is oly meleg érdeklődést tanusított az ügy iránt.

Eljegyzések. Schütz Frigyes, a Schütz Sándor és fia cég tagja eljegyezte Kohn Gáspár orosztonyi földbirtokos leányát, Kohn Erzsike kisasszonyt.

Ferencz Ferenc zágrábi vasuti tisztviselő jegyet váltott Preszler Gyula zalaegerszegi rézműves mester leányával, Preszler Vilma kisasszonnyal.

Breisch Miksa várpalotai takarékpénztári főkönyvelő, Breisch Sámuel zalaegerszegi könyvkereskedő fia eljegyezte Schwarcz Jakab tapolcazi kereskedő és földbirtokos leányát, Schwarcz Ilonka kisasszonyt.

Elismerés. Az országos Vöröskereszt egyesület védőasszonya, Mária Valeria főhercegnő, Bánfi Alajost, a sümegi elemi és felső leányiskola igazgatóját, mint a sümegvidéki Vöröskereszt egyesület társelnökét, elismerő oklevéllel tüntette ki. Az egyesület ebből az alkalomból díszközgyűlést tartott, amelyen Darnay Kajetánné elnök elismerő szavak kíséretében adta át az elismerő okiratot Bánfi Alajosnak, aki meghatva mondott köszönetet a nem várt kitüntetésért.

Gyűjtés eredménye. A nagykanizsai r. kath. felsőtemplom újjáépítésére alakult bizottság március 31-én ülést tartott, amelyen örömmel vették tudomásul Eperjesy Gábor pénztárnok jelentését, hogy az eddigi adakozások összege 31.569 K 68 f. továbbá báró Hornig Károly veszprémi püspök 30.000 koronás alapítványa, mely az időközi kamatokkal 33.666 K 66 f-re szaporodott s a veszprémi káptalan alapítváni pénztáránál van letéve.

Gazdasági tudósítók kinevezése. A magyar királyi földmívelésügyi miniszter Tanczos Lajos rádi lakóst a pacsai járásra, Heffer Ferenc türjei lakóst pedig a zalaszentgróti járásra a gazdasági tudósítói tiszttel megbizta.

Gyászhir. Egy fiatal asszonyt, jó anyát váltott meg a halál hosszú kinos szenvedésétől. Tivolt Jánosné meghalt 3-ikán reggel. Rokonok, ismerősök, jó barátok hosszú sora kísérette a koporsót. Az elhunytat több tisztelője jött át Nagykanizsáról a temetésre, hogy leróják a kegyelet adóját a derék asszonynak, aki keveset élt és sokat szenvedett. — A család a következő gyászjelentést adta ki: Tivolt János úgy maga, mint gyermekei Sándor és Imre, úgyszintén Sanits Sándor és neje szül. Riedelmeier Terézia mint szülő, ifj. Sanits Sándor mint testvére megtört szívvel jelentik a szerető hű hitvesnek, áldott jó anyának, felejthetetlen jó leánynak és szeretett testvérenek Tivolt Jánosné szül. Sanits Vilmának folyó évi április hó 3-án reggel 1 órakor, élt 36-ik, boldog házasságának 17-ik évében, hosszas, kinos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme folyó hó 4-én délután 4 órakor fog a Zala-utca 23. számú házból a kálvária-sírkertben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig 5-én reggel 8 órakor fog a Mindenhatónak bemutatattani. Béke lengjen a sokat szenvedett lelke és hamvai felett!

Miniszteri köszönet. A vallás és közoktatásügyi miniszter f. évi március hó 9-én 11.775 szám alatt kelt leiratában a zalavármegyei gazdasági egyesületnek azon hazafias áldozatkészségeért, a melylyel konyhakertjét és faiskoláját a méhessel együtt a zalaegerszegi mű és kereskedelmi kertésznek, amiért megengedte, hogy kertjében a nevezett iskola növendékei oktatásban részesüljenek — köszönetét fejezte ki.

Névváltoztatás. Schwartz Jakab és Géza keszthelyi lakósnak vezetéknevének „Székely“-re, kiskoru Neuvald István, Árpád és Ella keszthelyi lakósok vezetéknevének »Erdős«-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Halálozás. Dr. Huray Istvánné szül. laborfalvi Benke Jozefa, Huray István balatonfüredi fürdőorvos neje március hó 27-én életének 62-ik s boldog házasságának 36-ik évében, hosszas szenvedés után meghalt Budapesten. Temetése március 29-én délután 3 órakor volt. Tetemeit Tihanya szállítva, ott folyó évi március 31-én délután három órakor helyezték örök nyugalomra.

Egy honvédtiszt balesete. Molnár. Károly nagykanizsai honvédhadnagyot, ki a husvéti ünnepeket Körmenten töltötte, sajnálatos baleset érte. A hadnagy a mondott napon ugyanis sétakocsizásra indult, mely azonban szerencsétlen kimenetellel végződött. A könnyű kocsiba fogott ló ugyanis hirtelen megbokrosodott és vad vágással rohant keresztül az utcán. A fiatal katonatiszt ereje elégtelennek bizonyult a fékevesztett állat vissztartására. — Így történt ezután, hogy egy hirtelen kanyarultnál a koci felborult és a rajta ülő Molnár Károly oly szerencsétlenül bukott ki a kövezetre, hogy lábát törte.

Csete-paté. Ős idők óta a nép a hegy gypűjén belül erkölcsös, illedelmes és vallásos magaviselet iránt hagyományos kegyelettel viseltetvén, a legkritikább esetek közé tartozott, hogy akárki a hegyben ez ellen vétett; s ha megtörtént mégis, hogy valaki erről megfélekedett, a legszigorubb megfenyítést vonta maga után. Ez a hagyományos kegyelet azonban kiveszni látszik a nép lelkéből. Minduntalan halljuk, hogy a hegyben is követnek el olyan garázdaságokat, a mik felháborítják a jobb érzést. Ilyen botrányt okozott nemrég Göncz István helybeli lakos a Gógánhegyen lakó sógnője pinejénél, a hová erőszakkal akart behatolni, s mivel elreteszelte az asszony az ajtót, karóval addig ütötte, míg felnyit. Göncz a hajlékban rátört a védtelen asszonyra és ha nem mennek segítségére a szomszédok, ki tudja, mi lett volna annak a vége.

Csatározás. Néhány legénynek még a tél folyamán valami kis elintézni valója támadt egymással. A lovagias ügyek más szabályok szerint nyerne itt elintézést, mint a »felső tizezernél«. A legények nem siettek a dologgal, hanem vártak jobb időkre, szebb napokra: a tavaszra. A husvét kettős ünnepe alkalmasnak látszott az ügy kiegyenlítésére s mindkét fél megbízottai a Zala-utcaát jelölték meg, mint az ütközetre legalkalmasabb helyet. Miután az ottani kerítések-ből vett lécekkel ellátták magukat, a szolgabírói hivatal előtt állottak föl; és már össze akartak csapni, a mikor a rendnek két óre hivatalanul beavatkozott a dologba és megghusította a jól előkészített csatározás megtartását. A rendőrök felírták a tervezett ütközetben résztvett Szabó Gyula, Horváth János és társaiknak nevét s aligha rá nem koppintanak egy kicsit a hős fiak körmeire.

Balthazár mester, a híres bűvész, spiritiszta és hasbeszélő Zalaegerszegen van s vasárnap és kedden az »Arany Bányá« nagytermében előadást tart. Balthazár Alajos magyar ember, de legtöbbit külföldön tartózkodott, ahol mindenütt nagy sikereket ért el bámulatosa ügyes mutatványaival. Ezek a mutatványok nem mindennapi bűvészi produkciók, hanem annyira meglepők, hogy a fővárosi közönség is tódult Balthazár varázs színházába. Balthazár kiváló hasbeszélő is és automatáival mulatságos beszélgetést folytat, úgy, hogy a figurákat szinte élőkké varázsolja. Balthazár nálunk összesen két előadást tart s az »Arany Bányá« nagytermében saját díszleteivel színpadot állít fel.

Újabb sertésforgalmi korlátozás. Sertéseknek a nagykanizsai járásból s Nagykanizsáról Ausztriába való bevitele betiltott.

A nagykanizsai izr. hitközség Grünhut Heinrich. elnök elnökele alatt tartotta március 30-án évi rendes közgyűlését, amelyen Barta Lajos hitközségi titkár előterjesztette az előjáróság 1901. évi működéséről szóló jelentést, amely behatóan foglalkozik főleg az iskolák érdekében tett nagymérvű kiadásokról. Előjárósági tagok lettek: Bettlheim Győző, Blau Lajos, Elek Lipót, Harkányi Ede, Helta József, dr. Ollop Mór, Reichenfeld Ede, Rotschild Albert, dr. Rotschild Samu, Scherz Rikárd, Stern I. Mór, Wittenberg Ignác; a számvizsgáló bizottsági tagok lettek: Beck Miksa, Kohn Emil, Rotschild Zsigmond, Sattler József, Strem Tivadar.

Ellopták a pénzét. Kaczor Jánosné kert utcai lakos mosással tengeti nem éppen irigylésre méltó életét. Összekuporgatott szegény 5 koronát, melyre nagyon vigyázott, mert a husvéti ünnepeken ő is egy jó napot akart magának csinálni. Azonban valaki megsejtette, hogy az asszony hol tartogatja féltett kincsét és mialatt ez mosni járt, elemelte. Most busul az ellopott pénz miatt.

Bunda lopás. A múlt évben egy idegen kereskedő szállt be egy idevaló kisebb rangú vendéglőbe. Az utas magával hozta szép prémes hosszú bundáját és átadta a vendéglős alkalmazottainak, maga pedig a dolgait után látott. Mikorra visszasikerült, hülyt helyét találta a bundának. Valaki ellopta. Károsult panaszára a vendéglős kénytelen volt a bunda árát megfizetni. Panaszt tett ugyan, de nyom s gyanu hiányában minden nyomozás meghiúsult. A bundát e héten megtalálták elrejtve, molyosan.

Háshágytól Amerikáig nem maeskaugrás. Tudják ezt már Háshágyon is, mégis neki vágott a hosszú utnak három legény, akiket egy körmendi ügynök leszábítt az új világba. A legények összeszedték ami kis pénzük volt és megugrottak Gráz felé. A esendőrök nyomon követték ugyan őket, de már uton nem érték a három utazót, akik Bécsen keresztül Brémaig jutottak, s már eddig vigan hajóznak amerika felé. Jó lesz résen lenni, nehogy az ügynökök hozzánk is behurolják a kivándorlási kedvet.

Elgázolás. Szép, kövér disznókat hajtottak a keresztutcában egy házhoz. Mielőtt a kocák elérhették volna rendeltetésük helyét, Persi József teskándi lakos kocsijával közéjük nyargalt s az egyiket szerencsésen el is gázolta. A kocának súlyosabb baja ugyan nem esett, de a sebesen és vigyázatlanul hajtó kocsist a rendőrség felelősségre nem vonta.

Pörül járt legény. Doszpot Jenő újavárosutcai szolgáló szép, fekete, kamgarn ruhát csináltatott magának a husvéti ünnepekre. Alig várta az ünnep eljövetele, hogy a csinos ruhában parádézhasson; de őh fátum, mialatt ő a feláadás körmenetét nézte, valaki bement az istállójukba, alkulesal felnyitotta Doszpot kádáját s ellopta abból a szép fekete ruhát, hozzá a eszmáit és egyéb ruhaneműit. A tettest nyomozták.

Késelés. Takács János és Reich Jakab zalaegerszegi lakosok a vasúti állomásou valami miatt összerpereltek. Reich Jakab Takácsot areul vágta, a mi nem igen lehetett ennek inyére, mert bántalmazóját megragadta és dulakodni kezdtek egymással. E közben Reich előkapta a bicskát s beleszurta amannak a jobbik fülébe és csak kicsibe mult, hogy le nem nyiszálta.

Ötvenkoronás bankjegyek. A koronaértékű bankjegyekből eddig még csak a tíz- és husz-korona értékű bankjegyek vannak forgalomban. Ez a két bankjegy azonban csak ideiglenes jellegű és csak addig marad forgalomban, amíg a kész-fizetéseket fel nem vesszük. Ezentúl aztán az ötvenkoronás bankjegy lesz a legkisebb papirpénz és ennél kisebb összegek kiegyenlítésére csak érepenzt lehet használni. Az ötvenkoronás bankjegy, mely tehát az első állandó jellegű papirpénz lesz, most készül az Osztrák-Magyar Bank bécsi bankgyárában. Az új bankjegyek előállításával már annyira vannak, hogy ezeket az új bankjegyeket május hónapban forgalomba boesátják. Addig ugyanis készen lesz a szükséges tartalék készlet, mely nélkül egyetlen-egy bankjegyet sem lehet kibocsátani. A ötvenkoronás bankjegyek alapszíne zöldeskék lesz és nagyságuk körülbelül akkora lesz, mint a német ötvenmárkás bankjegyeké. Az ötvenkoronás bankjegyek forgalma nincs korlátozva.

Szinigazgatók szövetkezete. Érdekes és életrelő eszme merült fel a vidéki színházak köré-

ben. Az a tervük ugyanis, hogy szövetkezetet létesítenek egymás közt 200.000 korona alap-tőkével a célból, hogy egymásnak művészi programjuk megvalósítását megkönnyítsék és egymást a legkedvezőtlenebb nyári szezonban anyagi-lag támogassák. A szövetkezet valamennyi tagja számára vásárolná az előadandó darabokat, esetleg díszleteket és ruhatári készleteket és ruhatári cikkeket is együtt közös forrásból szereznek be és főképp nyaranta, amikor a legtöbb dírektornak rosszul megy a dolga, kölesónnel támogatnák a megszorult igazgatót. Valószínű, hogy az a terv mielőbb megvalósul.

Mult hetivásár. A mult hetivásárra felhajtottak 40 darab sertést; ezekből eladtak 19 darabot. Szarvasmarhát nem hajtottak fel.

Ki akar egyéves önkönte lenni? Bizonyára van olvasóink között több fiatalember, ki annak idején tanulmányait félben hagyta s így a három éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debrecenben már évek óta sikeresen működik az országiszerte kitűnő hírnök örvendő Lichtblau Albert-féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, tanbizottság: eddig Draugentz János ny. m. kir. honvédeztredes és Mayer Adolf ny. es. és kir. őrnagy, melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészütségükre való tekintet nélkül röviden megszerezhetik az egyéves önkönte-i jogot. Felvilágosítást és prospektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debrecenben.

Hátiratolt marhalevéllel előtűt állatok vásárra nem szállíthatók. Az állategészségügyről alkotott 1888. évi VII. t.-c. 40.000 sz. végrehajtási rendeletnek 22. §-a értelmében állatok olyan marhalevéllel, melynek csak hátlapján, tulajdonjog átruházási záradékban, van igazolva az állat tulajdonosának az állathoz való tulajdonjoga, csak hazaszállíthatók, vásárra azonban semmi esetre sem vihetők. A ki ez ellen vét, az 1618/93 számú földm. min. rendelet értelmében kihágást, tehát büntetendő eselekményt követ el. Ennél-fogva a 60635/III./1. 1901. sz. földm. min. rendelet szerint ilyen hátiratolt marhalevéllel levágás céljából eladás végett az állatok belföldi állatvásárra, belföldi közvágóhidra, vagy vásárosnokba sem szállíthatók, hanem ez csak mindenkor külön, a tulajdonos nevére kiállított marhalevéllel tehető.

Vetőmagvak ára. Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten 50 kilogrammonként: *vörös heremag* 50—60 K; *lucerna* 64—68 K; *muharmag* 13—14 K; *tavaszi búkköny* 8½—9 K; *baltacim* 12—13 K.

Állategészségügyi kimutatás. Vármegyénk területén március 30-án a hivatalos adatok alapján *lépfene*: Nova 1 u.; *veszettség*: Pórszombat 1 u., Németfalu 1 u., Orosztonybaksháza 1 u., Ukk 1 u., Vitenyészpál 1 u., Zalaacsány 1 u., Szentgrót (polgár város) 1 u., Zalakoppány 1 u., *ivarszervi hólyagos kiűtés*: Cserenesőz 1 u., Deklezsin 1 u., Felsőbisztricza 1 u., Rédiés 1 u., Muravid 2 u., Zalalövő 1 u.; *rühkór*: Karos 1 u., *sértésorbánc*: Mindszentkál 8 u., Zalabér 1 u., *sértésvész*: Baglad 5 u., Belieza 1 u., Petrivente 1 u., Szentpéterföld 6 u., Tótszerdahely 1 u., Tárnokoroklán 4 u., Alsópusztakovecz 1 u., Gyömörő 1 u.

Kellemetlen utitárs. E héten, a vasúti vonalon történt. A vonat egy II. oszt. fülkéjébe Kanizsán, közvetlenül az elindulás előtt egy ur ugrott be.

— Majd lekéstem, — hebegte ijedten, miközben esomagját rakosgatta fel a koesi hálójába. Aztán előszedett a bőröndjéből egy uti sapkát, levette a cipőt, papucsot húzott, aztán pipára gyújtott.

— Nem zsenfrozza a füst nagyságát? fordult egy a sarokban ülő hölgyhöz.

— Nem — válaszolt a hölgy.

— Hova tetszik utazni, fordult erre a hölgy mellett ülő férfihez.

— Haza, volt a rövid válasz.

— Hová haza? kíváncsiaskodott a jövevény. Talán Szombathelyre?

— Nem.

— Zalaegerszegre?

— Igen.

A kíváncsi ur elhallgatott. Majd végighevert a pamlagon és nézte az egymás mellett ülő párt. Fiatal házások gondolta magában és bóbiskolni kezdett.

De azért félszemmel folyton utitársát leste. A férfi oda hajlott a nőhöz és hirtelen átkarolta.

A nő nem ellenkezett. Majd levette a hálóból, utitársát és a nőt anélkül, hogy egy szót is szólt volna, brutális erővel belegyömösölte az utitársába, melyet aztán viszatett a helyére.

A későn jött utas homlokán hideg verejték kezdett gyöngyözni és a fogai is összeverődtek attól a nyöszörgő panaszos hangtól, mely a bőröndből hallatszott. Hirtelen felugrott, kirohant a folyosóra és torka szakadtából kiáltozni kezdett.

— Gyilkos! segítség!

A szomszéd fülkéből a megszabott utasok rémulden kérdezősködtek:

— Hol ölte?

— Itt, szepegett a halotthalvány utitárs és rámutatott a fülkére.

Az utasok besiettek és elhárították a lámpáról az ernyőket, de egy férfin kívül ott senkit sem láttak.

— Kit ölte itt? fordult a kérdés mindenfelől a esendzavaró felé.

— Ott, a bőröndben, mutatta az fogvacogva.

A fülkében ülő férfi a legnagyobb lelki nyugalommal várta, hogy a bőröndöt felnyissák. Ami meg is történt és egy csinos női fej vált láthatóvá, mely azonban viaszból volt és egy rugókra járó életnagyságu báb alkotásának képezte. Mielőtt a körülállók esodálkozásukból magukhoz térhettek volna, a fülkében ülő férfi felállott és bemutatta magát:

Balthazar bárész és hasbeszélő vagyok.

Az utolérhetetlenül ügyes esodabűvész improvizálta vasuton unalmában a tréfát, melyet azután azzal toldott meg, hogy a felzavart utasok kárpótlására és ámulatára néhány gyönyörű virág esokrot húzott ki a lámpából, melyekkel mindegyiküket megajándékozta.

A nagy per. Ezen a címen jelenik meg Eötvös Károlynak legújabb műve az »Egyetértésben«. A nagy mű első részének közlése az »Egyetértés« március 23-iki számában indult meg, s nincs kétség benne, hogy nemesak Magyarországon, hanem az egész világon érdeklődéssel fogadják majd ezt a művet. A cím kifejezi a tartalmát. A »nagy per«-ről van szó, arról a szörnyűségekkel, iszonyatosságokkal terhes perről, a melynek összes vádjai valamikor a kereszténység ellen is irányultak, de a melyek, egy körülbelül négyezer éves, a szenvedés és elnyomatás alatt görnyedő faj ellen újra meg újra föltámadnak. Eötvös Károly a maga mesteri tollával különösen a tiszta-eszlári nagy pert fogja leírni, annak összes titkait fogja leleplezni s emlékeit, észleleteit, megfigyeléseit fogja a közönség elé tárni. Ösmertetni fogja ezenkívül a bazini pert a 16-ik, a sárosmegeyeit a 18-ik századból és a peéri hasonlót ügyet. Eötvös Károly memoirjai eddig is óriási feltűnést keltettek és a kortörténelem olyan titkait fedték fel, a melyeket senki sem ösmert, a melyekről sejtelve senkinek sem volt. De ezek a memoirok még az előbbieneknél is becsesebbek, szinte aránytalanul érdekesebbek lesznek. Egy egész üldözött faj sorsára vetnek világot ez emlékezesek s a szörnyű vérvád természetét emelik ki abból a homályból, a melybe a fanatizmus, az elvakultság, a vallási őrjöngés burkolta, hogy a hiszékenyeket elámítsák és a vallási dühöt ébren tartják. Ez a per a tiszta-eszlári nagy per története lesz annak minden rejtelmével, szinfal mögötti mozgalmával együtt. Eötvös Károly, a ki mint védő ezt a pert vezette és irányította, nem szakmúvet fog írni ez anyagból; nem olyant, a melyt csak jogászok, vagy orvosok értenek meg. Ezt a nagy művet minden érző és gondolkozó és minden művelt ember számára írta; hasonló hozzá a világirodalomban alig van; a magyar irodalomban egyáltalában nincs.

„Magyar Bazár“. Az ifj. Lónyay Sándorné és Hentaller Elma szerkesztésével és az Athenaeum r.-t. kiadásában megjelenő „Magyar Bazár“ nemcsak tartalom tekintetében, hanem külső kiállításával is vetekedhetik a külföldi legelőkelőbb divatlapokkal. A divatész szines és egyéb ábrái, szabásmintái, divatútdóításai nemcsak szemrevalók, hanem célszerűek is, főleg a legfrissebb hajtásai a folyton változó izlésnek. A szépirodalmi rész valóságos tárháza a sok tudnivalónak s találkozó helye a szépirodalom első rangú művelőinek. A „Magyar Bazár“ havonként kétszer jelenik meg. Előfizetési ára ¼ évre 6 korona. Megrendelő cím: „Magyar Bazár“ kiadóhivatala Budapest Kerepesi-ut 54.

„Kis Lap“ Forgó bácsinak ez a régen bevált gyermek-lapja, formában és tartalomban megifjodva folytatja nemes hivatását a gyermek nevelés körül. Hétről-hétre sok gyönyörű képpel és olvasni valóval megrakodva be-köszönt előfizetőihez, egyformán szórakoztatva és oktatta az apróságot. Forgó bácsi és Roboz Andor szerkesztők az írónak egész seregét mozgósítják, hogy a „Kis Lap“ változatos és bő tartalma ne csak mulattassa, hanem gyönyörködtesse is a kis olvasókat. Mind ennek a helyébe

a „Kis Lap“ gyermekújság előfizetési ára olyan csekély, hogy minden szülő könnyen megszerezheti. Negyedévre csak 2 korona. Megrendelő cím: „Kis Lap“ kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-ut 54.

„Háztartás“ A magyar gazdaasszonyoknak ez az egyetlen lapja ma már nélkülözhetetlen minden háztartásban. Havonként 3-szor jelenik meg, a háziasszonyoknak minden elképzelhető gondjára kiterjedő figyelemmel és tapasztalatokból leszárt tanácsokkal és útmutatással. A „Háztartás“ tartalmát szépirodalmi és divatrész számos illusztráció is tarkítja, mindez csinos kiállításban. A „Háztartás“ Kúthy Emilné szerkeszti és az Athenaeum r-t. adja ki. Előfizetési ára 1/4 évre csak 3 korona. Megrendelő cím: „Háztartás“ kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-ut 54.

A Pesti Hirlap kormánytól és pártoktól független, szabadelvű és demokrata újság az új évnegyed alkalmából közli velünk, hogy a következő évnegyedben a téli üdüléséből hazatért Tóth Béla folytatja vasárnapi tárcái és közkezdelt esti levelei írását; Mikszáth Kálmán pedig nagyobb történeti elbeszélést ír. Ugyancsak az új évnegyeddel kezdődik a lapban egy új érdekfeszítő regény közlése. Maróczy mester, a montecarloi sakkverseny győztese, ismertetni fogja vasárnaponként a legnevezetesebb játésmákat, melyeket a világ legelső sakkközövével játszott. A lap — mely ma hazánk legnépszerűbb és legelterjedtebb lapja — továbbra is nagy gondot fordít közkezdelt rovatainak (a t. Házból, Színház és zene, Képzőművészet, Vegyes, Szerkesztői üzenetek stb.) gazdagságára és változatoságára, fülve lévén olvasóinak mulattatására. A Pesti Hirlap ma kétségtelenül legnagyobb terjedelemben jelenik meg lapjaink közt és így legtöbb olvasmányt nyújt. Melléklapja a Divat Szalon, legjobb divatújságaink egyike, igen jutányos áron rendelhető meg a Pesti Hirlappal együtt. A Pesti Hirlap előfizetési ára negyedévre 7 korona s a Divat Szalonnal együtt 9 korona; a Pesti Hirlap egy óra is megrendelhető 2 korona 40 fillér beküldése mellett. (A Pesti Hirlap kiadóhivatalának címe: Budapest V. ker. Váci körút 78. sz.)

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali.)

f. évi március hó 20-án tartott 70-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1901. évi mérlegek.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1901. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 571,267.823 korona 19 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 25,501.529 korona 89 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 12,664.410 korona 50 fillérről 147,165.146 korona 89 fillérre emelkedett.

A tűz-biztosítási ágban a díjbevétel 11,890.311.770 korona biztosítási összeg után 19.179.387 korona 41 fillér volt, miből 8,453.497 korona 20 fillér viszont-biztosításra fordítottatott úgy, hogy a tiszta díjbevétel 10,725.890 korona 21 fillérre rugott, mely összegből 7,267.495 K 05 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 67.76%-át teszi ki. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 80,231.416 korona 02 fillér.

A szállítvány biztosítási ágban a díjbevétel kitétt 4,937.050 korona 14 fillért, mely a viszont-biztosítások levonása után 2,197.096 korona 58 fillérre rugott.

A betöréssel elleni biztosítási ágban a díjbevétel 317.084 korona 80 fillért tett ki.

Károkkért a társaság 1901-ben 27,945.234 korona 91 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 716,540.625 korona és 97 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kárterítési összegből hazánkra 133,470.273 korona 85 fillér esik, mely összeget a társaság 192845 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 16,022.487 korona 99 fillérre ruagnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereség-tartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam ingadozására alakított tartalék, mely a 3,379.624 korona 17 fillér külön tartalék, ugyszintén az évi nyereségből kihasztott 350.000 korona 10,402.487 korona 99 fillérre emelkedett fel; továbbá felemlítendő még egy 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezekén kívül fennáll még egy 560.000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges esökkenését kiegyenlítsse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 173,458.451 korona 60 fillérről 190,319.427 korona 11 fillérre emedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 31,870,290 korona 66 fillér.

2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 17,799.821 korona 32 fillér.

3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 2,467.253 korona 17 fillér.

4. Értékpapírok 122,468.568 korona 59 fillér.

5. Tárcá váltók 1,140.190 korona 42 fillér.

6. A részvényesek biztosított adólevelei 7,350.000 korona.

7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 7,223.302 K 95 fillér, összesen 190,319.427 korona 11 fillér.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Kisgazdák szervezkedése gazdakörök útján.

A Magyar Gazdaszövetség által községi gazdakörök létesítése tekintetében megindított mozgalom országsszerte élénk visszhangot keltett. A lelkészek (felekezeti különbség nélkül), a tanítók a jegyzők, kik a kisgazdákkal állandó érintkezésben vannak, valamint a földbirtokosok, bérlők és gazdatisztek is díszesrendű buzgalommal karolják fel az eszmét s közülök már igen sokan bejelentették, hogy a gazdakör létesítése érdekében minden lehetőt megtesznek. Ezen bejelentésekből örömmel tapasztalja a Magyar Gazdaszövetség, hogy vannak a kisgazdáknak őszinte igaz barátai, kik készek őket nehéz megélhetési viszonyaik közben és sokféle bajaikban önzetlenül támogatni. A nép vezetésére hivatott férfiak belátják, hogy a kisgazdáknak gyarapítaniok kell gazdasági ismereteiket, ha a nehéz viszonyok közt boldogulni akarnak s szervezkedniök kell érdekeiket szívükön hordozó vezetők támogatása mellett ha jogosult kívánásaikat keresztül vinni akarják. Most olyan földművelésügyi miniszterünk van, ki a földmivelők jóvoltáért minden megengedhető áldozatot meghozni kész, tehát a legjobb alkalom van arra, hogy a kisgazdák gazdakörökben szervezkedjenek s ezek útján keressék boldogulhatásuk biztos módjait. A gazdaköri alapszabálytervezet most van munkában s rövid idő alatt mindazoknak megküldhető lesz, kik ezen — földmivelő népünkre igen fontos — ügy iránt érdeklődnek. Felvilágosítással szívesen szolgál ezen ügyben s a kisgazdák érdekeit érintő minden más ügyben is Meskó Pál, a Magyar Gazdaszövetség titkára Budapest, VIII. ker. Baross-utca 10.

Az Első Leánykiházasítási Egyesület m. sz. f. é. március 25-én tartotta XXXIX. rendes közgyűlését a tagok élénk részvételével mellet. A mint a fontosabb mérlegtelekekből és a jelentésből kitűnik, az 1901-ik kezelési év, dacára az általánosan uralkodó kedvezőtlen gazdasági viszonyoknak, úgy tekintettel a tagok gyarapodására, valamint pénzügyi tekintetben eredményesnek mutatkozik. Új beiratkozás volt 13,359 jutalék-rész. Nászjutalék fejében kifizetett 630,265 korona 21 fillér. A díjtartalék 1,568,981 koronára növeltetett és immár 6,939,367 korona 79 fillérre rug. A többi alapszabályserű címeknek (Nászjutalék-felemlési tartalék. Külön tartalék, hivatalnoki nyugdíjalap stb.) 168,720 korona 48 fillér utaltatott át. A díjbevétel 2,166,296 korona 81 fillért, a kamat- és házbérvételek 308,021 korona 90 f-t mutat ki. A mérleg 7,874,335 K 14 f vagyonállományt állapít meg, mely következő fő-tételekben nyeri fedezetét; Értékpapírok szelvény kamatokkal (koronajáradék fővárosi kölcsön és 4 1/2 százalékos elsőrendű záloglevelek) 3,392,054.66 korona, takarékbetétek 2,054,025.12 korona; intézeti házak 15,108.48 korona leírása után 1,495.741.20 korona, kötvénykölcsönök 320,736.96 korona, nyugdíjalap tartalékbetét 83,500.41 K. díjhátralék 428,869.54 korona; készpénzkészlet 91,407.25 korona. A jelentés és mérleg helyesléssel tudomásul vétetett és Krisztinkovics Béla és dr. Braun Fülöp ügyvédek indítványára az összigazgatásnak köszönet és elismerés szavaztatik. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kiküldettek: Chitz Hermán és Rátfay Károly. A felügyelő-bizottságba egy év tartamára újból megválasztottak a volt felügyelő bizottsági tagok. Miután az elnök még e hónap 20-án dr. Stamberger Ferenc kir. körjegyző jelenlétében nyolc díjmentes nyereségekötvény a „D“ osztályból történt kisorsolásának eredményét kihirdette, berekesztetett a közgyűlés. Kisorsoltattak a következő alapkönyvszámok: 2281 alapkönyvszám özv. Doga Vilmosné Budapest, 3663 alapkönyvszám Fleischer Vilmos Budapest. 1652 alap-

könyvszám Bizon János Mohács. 2896 alapkönyvszám dr. Hoffner Elekné Mosony. 5378 alapkönyvszám dr. Traileszku János Kisjenő. 60138 alapkönyvszám Kovárik Antal Komárom 6196 alapkönyvszám Kulko Stefan Zagráb. 3883 alapkönyvszám Papo Ábrahám Szerajevó. Minden kisorsolt alapkönyvszám után a kedvezményezettnek egy 1000—1000 koronáról szóló díjmentes nyereségekötvény adatik.

Mivel lehet a perjét legjobban kiirtani. Ott, a hol a föld okszerű megmunkálásával nem sokat törődnek, a hol a tarlót idejekorán sekélyen fel nem török, a hol az őszi szántásokat rendszeresen nem gondozzák, óriási mértékben lép fel a perje, amely aztán fejlődésében teljesen megakasztja a növényt. S ha már elhatalmasodott, nem használ ott se gyomlálás, se kapálás, semmi egyéb eljárás, mindaddig, míg annak igazi gyökeres kiirtásához nem fogunk. Ez a gyökeres kiirtás pedig a következőkben nyilvánul:

A földet megszántjuk 3—4 hüvelyk mélységre, azután megfogaszoljuk hogy porhanyós legyen. Így már a fogas is összeszed valamit. Az összeszedett perjét felhalmozzuk, meggyújtjuk s hamvát a földön szétszórjuk. De miután sokszor nem képes a fogas borona a perje nagy részét összegyűjteni, hogy munkánk tökéletesebb legyen, előveszszük az amerikai lógerebylét s azt használjuk fel a perje összehalmozására.

Ha ezt az eljárást két—háromszor megismételjük, megtisztul földünk a perjétől néhány év alatt teljesen. Igaz ugyan, hogy az amerikai lógerebyének nem válik hasznára e durva munka, de az általa elért haszon még mindig nagyobb, mint az a kár, melyet a gép kopásával szenvedünk.

Nem szabad azonban elfelejteni, hogy az irtás e módja csakis akkor lesz igazán hasznos hajtó, ha azt egymásután következő években megismételjük. Mert a legnagyobb összegyűjtés dacára is marad földünkben perjegyökér, a mely újból és újból kihajt s tovább terjed mindaddig, míg egy kis gyökérkéje marad a földben. — Ha a boronálás, illetve gereblőzés után sertéseket hajtunk ki a perjes földre, ezek úgy össze-vissza turkálják azt, s annyira nekilátnak a pusztításnak, hogy 3—4 év múlva nyoma sem lesz a perjének.

A már meglévő bajt tehát csakis ezen az uton lehet megszüntetni. Fellépését megakadályozandó egyebet nem ajánlhatunk, mint a földnek gondos munkálását, kellő körültekintést az istállótrágya alkalmazásánál, különös tekintettel arra, hogy ezzel gyomokat ki ne hordjunk. A rosszul kezelt istállótrágya sokszor a leghatalmasabb előidézője a föld elgyomosodásának s innen van az, hogy sok helyen szívesebben alkalmazzák helyette a műtrágyát, feltéve, hogy a föld fizikai állapota ezt megengedi.

Nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott. A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület a f. 1902. évben rendezendő XX. nemzetközi lóvásárra Érsekújvárott (Budapest és Bécsből gyorsvonaton 2—3 órányi távolság) ismét május hó első hétfőjén s az ezt megelőző vasárnap délután vagyis május hó 4-én délután és május hó 5-én fog megtartatni. Ezen lóvásár Magyarországon a legjelentékenyebb és a legkeresettebb, melyet a tenyésztők és kereskedők egyaránt fölkeresnek. Főként a külföldi lókereskedők szokták az érsekújvári lóvásárt fölkeresni. A múlt évben is 500 drb. különféle használatra való ló adatott el. Lakások és istállók az érsekújvári rendőrkapitányi hivatalnál rendelkezők.

A telep intézősége. A lenkikészítő és lenbeváltó telep intézősége következőleg alakult meg: Bosnyák Géza Misefa, Elek Ernő Ujnép, Gruner Lajos Felsőrajk, báró Inkey Pál Iháros berény, Jerfy Adolf Nagyréce, Koller István Alsórajk, Kherndl Imre Sándormajor, Löwenstein Emil Pogányszentpéter, Lengyel Sándor Orosztony, Linzer Béla Nagykanizsa, Sommer Ignác Csapi, Stern Sándor Morgány, Stugel Géza Kiskomárom, Szentmihályi Dezső Pacsa, Vécsey Zsigmond Nagykanizsa. Ez a bizottság van hivatva oda hatni, hogy a terv mielőbb megvalósuljon. A napokban Nagykanizsára megy Fiedler gyáros, hogy megtekintse, vajjon a telep felállítására kijelölt sánci gyümölcsös megfelelő-e a követelményeknek? Ha igen, ugy a telepnek Nagykanizsán való felállításá alig szenved kétséget, mert a város a néhány holdnyi területet a gyár céljaira bizonyára készséggel át fogja engedni.

A Tiberis partján.

— Római élmények. —

Ha valaki Rómába érkezik, különös érzés fogja el egész valóját. Megérkezve az indóházba, előtte terül el a híres Diocletian temploma, melynek romjai a régi Róma történetének egyik kiegészítő részét képezik.

Senkise nem hinné, hogy az előtte elterülő romok, — ahol valamikor régen, 2000 ember áztatta magát a hús, langyos, forró és ki tudja még milyen habokban — ma Róma egyik, ha nem is legnagyobb, de legszebb templomát rejti magában. A »Santa Maria degli Angeli« hatalmas, imponáló és ami legfőbb, egyszerűségében valóban megható. A bejáratnál szemben vezet Róma legszebb utcája, a Via Nazionale a belvárosba. Jobbra esik tőle a Quirinál, mely inkább egy nagy kaszárnyához, mint királyi palotához hasonlít.

A valódi Róma csak itt tűnik szemünk elé. A Palazzo Venezis hatalmas méreteivel, háta mögött a Forum Trajanummal, közepén a hatalmas Traján oszloppal, az ő 2000 figurájával és tetejében Szt. Pál szobrával.

Jobbra térve a Colonna-téren a hasonló oszlop, a tetején Szt. Péter, a mennyország kapujának a kulesát tartva. Közvetlen háta mögött a Monte Citorio, most az olasz parlament, az obstructionnak legutolsó háziura, előtte egy Egyiptomból hozott obeliskkel.

A Fontana Trevi kút, melybe ha egy soldit dob az ember, visszavonja Rómába, hogy ott ismét ki lehessen téve a bérkocsisok zsarolásának és gorombáskodásának. Maga a kút, amelyet IV. Benedek pápa fejeztetett be, egyik legszebb látványossága Rómának.

A kórzó, hol 5—7 óra között Róma egész intelligenciája a Pincio-i kocsikorzójáról jövet, a Caffè Aranjó előtt álldogáló publikum előtt defilozik el. A történelmi nevezetességű Porta Popolo, a rómaiak Stefánia-útja, a remek fekvésű Pincio, amelyről majd egész Rómát átlátni. Szemben vele a Szt. Péter templom s Vatikán háta mögött elvonuló Gianicolo hegyen Garibaldi hatalmas lovasszobra, amint letekint a völgyben elterülő Rómára, mintha most is rohamra vezényelné a Porta Pia környékén henyelő katonaságot.

Visszajövet, keresztül menve a piszkos Tiberiust átölelő Angyal-hidon, a Corso Vittorio Emanuelon, eljutunk a régi Rómába, a Capitoliumra, ahol üdvözlésünkre kibujik odujából az a bizonyos farkas, amely Romulust és Remust felnevelte. Majd Marcus Aurelius császár lovas bronz-szobra tűnik szemünkbe, amin hatalmas lován nyereg nélkül tekint a jött-ment népségre. Ez egyetlen szobra a régi időkben, amelyet feltalálni sikerült s amelynek talapzatát nem kisebb nagyság, mint Michel Angelo készítette.

Sajnos, azokból a bizonyos capitoliumi ludakból nem maradt semmi, mert azokat a régi hadverő rómaiak éhes utódai felfalták. Ellenben látható még a híres tarpeji szikla, ahonnan a római apák és anyák nyomorék gyermekeiket lehajították, hogy el ne esuftsák velük a lakosságot. Most kellene ehhez a methodushoz folyamodni, mert annyi nyomorék, mint Rómában található, az egész világon nincs, beleértve Angliát is, ahol a bur golyók meglehetősen számban szaporították a kéz- és láb nélküliek csapatját.

Lemenve a lépcsőkön, előttünk van a híres Foro Romano. Az első, ami szembe tűnik, a híres Septimus Severus diadalkapuja, tőle kissé balra a Mamertini börtönök, ahol Szt. Péter elzárva volt s ahonnan oly csodálatosan megmenekült. Visszatérve előttünk feltűnik a híres Saturnus-templom nyolc épen maradt oszlopa. A

Poras-oszlop mellett elhaladva a híres Via Sacra látjuk Antonius és Faustinus templomát, az egyetlen épen maradt templomot ebből a korból, arrébb a Constantin-bazilika hármass bolthajtású romjait, míg szemben vele a nevezetes Palatinus hegy aljában a Vesta templomot és Vesta-szűzek lakását és a templomot, ahol az örök tűz égett. Tovább haladva, keresztül megyünk a Titus császárnak Jeruzsálem elfoglalásáért jutalmul felállított Titus diadalkapuja alatt s előttünk feltűnik a híres Colosseum, óriási méreteivel, mellette a Constantin diadalkapujával. A Colosseumtól balra talán száz lépésnyire egy igénytelen, de azért mégis nevezetes kis templomocskát, a San Pietro in Vincolo. Itt őrzik Szt. Péter láncait s itt van Michel Angelo híres Mózes-szobra, a legszebb és legremekesebb, amit valaha művész alkotott.

* * *

Ismét átmegyünk a szürke, piszkos Tiberiuson. A Borgo Nuovon átkelve, előttünk feltűnik a Vatikán és a Szt. Péter templom. Két oldalt a hatalmas oszlopcsarnokkal, amely mintegy félkör alakban átkarolni akarja a Szt. Péter teret.

Benn vagyunk a Szt. Péter templomban. Megáll az ember esze. Vajon mit nézzen előbb meg? Az építészet remekművét-e, amely hatalmaságával hat a szemlélőre, vagy az apró műremekket. Tollal leírni nem lehet ezt a hatást. Ezt látni kell! Magában a Vatikánban, ami leginkább figyelemre érdemes, az a megszámlálhatatlan értékű műkincsek, festmények és szoborgyűjtemények tárháza.

A Sixtini kápolna, Michel Angelo festményeivel, a melyek közül az Utolsó ítélet, továbbá a tizenkét apostol, Mózes átviszi a zsidókat a Vörös tengeren a legszebbek. Az u. n. Sala Ducale-ben a lepantói ütközetet ábrázoló a legszebb.

Felmenve az emeletre jutni a Raffael loggiákba és Stanzákba, ahol Raffael festményei érdemelnek különös figyelmet. Itt van egy, minket magyarokat is érdeklő kép, Attila Róma előtti találkozása a pápával. Szemben vele Hadrián elüzetése Rómából, oldalt jobbfelől a híres Borgói tűzvész, szemben baloldalon Szt. Péter megszabadítása.

A képtárban van Raffael leghíresebb képe, a Folignói Madonna. Veronese Paolo, Leo da Vinci és más hírneves festőművészek 52 darab képe, mely maga milliókat és milliókat ér.

Másik nevezetesebb muzeuma Rómának a Borghesse hercegi család tulajdonát képezi s itt is a leghíresebb művészek egész sereg drágább-nál drágább képe található. Különösen érdekes Tizián két képe, a szent és profán szerelem és a másik, Vénus felfegyverzi Ámort, amelyért Rothschild öt millió lírát ígért. Raffael Krisztus sirbatétele. Van Dyk Jézus sirbatétele. Rubens és Veronese, meg mások néhány híresebb képe. Itt van Borghese Paula hercegnő híres szobra Canovától, a legremekesebb munka, amit csak valaha láttam.

A templomokban rejlik azonban a legértékesebb kincse Rómának s ezek leginkább azok, amik az idegeneket idecsalják. A Szt. Péter templom, az ő mérhetetlen kincsével, a Szt. Pál templom, amely egyszerűségével ellentétben a Szt. Péter templommal, hatalmas benyomást tesz a szemlélőre. A Maria del Maggiore, Laterani, a Santo Lorenzo és még 300 egynehány.

Nincs város a világon, ahol csak megközelítőleg is annyi érdekes és értékes látványlójája lenne az idegeneknek, mint az örök városban. Az egyedüli visszatartó az a zsarolás, amivel az idegenekről majd a börtön le nem huzzák. De még ez is megéri azt, amit itt lát az ember.

Jambo.

Világtörténet.

Az abszolutizmus kora. — Irta; Marczall Henrik.*

Versaillesban a szobrok, nyírt kertfalak közt, a palotában élt egy ur: a király. Reggel az ország főméltóságai öltöztették, s országzászlósa volt, a ki odanyujthatta neki csipke nyakkendőjét. Külön méltóság kínálta kardját, tartotta pálcáját és fővegét, s közben intézték az ország dolgaiat: békét és háborút, cim- és jószágadó-mányokat, ebédre meghívásokat vegyest. Aztán a király dolgozott: akták alá írta a nevét, aztán sétált, aztán ebédelt. Boldoggá tett egy sereg embert megszólításával. Társalgott maitresse-ével, csevegett a gobelines teremben, nézte a kandalló tüzeit, vagy kocsizott a nyírott fasorok közt. Aztán lefeküdt, ép annyi ceremóniával, mint a hogy fölkelt. És ez az ember elmondhatta magáról, hogy ő az állam („l'état c'est moi") sőt, hogy ő a kor, mert ezt a kort az ő korának nevezik.

És XIV. Lajos körül ott szorongott az egész francia főnemesség a versaillesi királyi paloták szűk kis szobáiban. Boldog volt, a ki ott két kis szobában lakhatott, bár másutt palotái voltak.

Megszületett és udvarképpessé lett a pose. Ezt mi ettől a kortól örököltük.

Kandalló mellett, gobelin alatt, szűk, egyenesre nyírott fasorok közt bók volt csak a szerelem, kézesők volt a csók, csak csipkés selymek közt bágyadt az óvatos ölelés. Holdvilágos éjszakáinkint rondeauk és madrigálok jártak a szerelmes fiúk fejében, álmok édes találkáról s zökőkút mellett, csipkés párnákról filigrán butora szobákban.

És közbe lassan, halkan kél egy nagyhatalom a keleti szomszédságban. Egy nyers, erős nemzet készülődik: a Tacitus régi Germániája. A vén tölgyek alatt dicsőségről, hatalomról álmodozik az új nemzedék. És messzebb keleten forr Oroszország vére, hogy produkálja Katalint. S közbül egy szépséges szép királyasszony ül két trónon, első leányörököse koronáinak, népeitől szeretett, ellenségeitől rettegő szép asszony.

Ez a kornak a képe.

És a trónon és körülte a homályban, a városokban és az ország határainál, a napvilágon és éjszakánként foly az örök nagy történet, a mit senki könyvbe nem ír, a mit nem beszél el tudós, de a mit mindnyájan érzünk, mindnyájan vagyunk.

A nemzetek élnek, történetük fejlődik, alakul. Mind hozzájárul az emberiség kifejlődéséhez. És élnek az egyesek, a kik közül csak egy pár válik ki korát formálni; s tetteik közül csak az marad ránk, a mi ujjat hoztak a világba gondolatban, tettben. Az őstörténetet nem figyelni, nem jegyzni senki és az ott folyik mindenütt, halkan, esőndben. Az ember keresi a párját. Izzó homokon suhan az egyiptomi leányhoz a felláh fiu; a tenger partjain, sziklákban ölelkezik a szicíliai pár; az Akropolis romjai közt páros árnyak suhannak; Veronese képeihez együtt tapad oda a szerelmesek szeme; gobelinek alatt, nyírott fák rejtekén mondja el rondeauját Versaillesben a fiatal herceg; Sesenheimban a lelkészlak ablakfájára írja versét Goethe; — fut elébe menyasszonyának a nagy Napoleon; egyet akarunk, egyet keresünk mind, nagyok és kicsinyek. És minden pillanatban száz ajk forr össze első csókra a világon, négerék és buddhisták, grisetek és férjesaló asszonyok, varroleányok és uri kisasszonyok ajka, a beduin, rabló, poéta vagy huszárhadnagy ajkával.

Ez a névtelen nagy történet, az örök történet az élet.

* A Nagy Képes Világtörténet IX. kötete. Az egész munka 12 kötetből fog állani. Egy kötet ára díszkötésben 8 forint. Kapható minden könyvkereskedésben, részletfizetésre is a kiadó Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságánál. (Budapest, VIII., Üllői-ut 18.)

A másik az, amit a világra nézve jelent az egyes emberöltők itt időzése: a kereszténység vagy a reformatió terjedése, a tudomány és művészet ujjászületése a renaissance alatt, XIV. Lajos abszolutizmusa, vagy a francia forradalom.

Ez a nem mindig egy, de folyton fejlődő élet a történelmi könyvek tárgya. Az új magyar világtörténet most megjelent köteté a XIV. Lajos kora. Ezzel kezdődik a kötet. Aztán következik a török uralom alól való felszabadulásunk kora, nem csupán magyar, hanem európai szempontból tárgyalva. Aztán a Nagy Frigyes, Katalin és Mária Terézia kora. A daliás királynő, a ki megvette a lovagnemzet szívét, a ki Pozsonyban ül hófehér márvány paripáján, a Lidicán; lába előtt folyik a Duna, s ő végig néz a szemhatáron, a merre a rónaság kitárul előtte, az a róna, mely 45 ezer katonát ontott az ő trónja védelmére. Daliás szép királyasszony, ha az életben is olyan derék kurucok lettek volna az oldalánál, mint a Fadrusz mester szobrán!

Az új könyv IX. kötete a Nagy Képes Világtörténetnek, mely tizenkét kötetben lesz teljes. Gazdag illusztrációi közül külön is kiemeljük Mária Terézia színes nagy képét diszmagyar ruhában, két lovas képét — az egyik elefántcsont lapra van kárcolva, s a Ströbl mesteré — meg a francia képeket, tudósok, írók, filozófusok, művészek arcképeit, a miket e korból mind együtt találni e kötetben.

—h—a.

Süketek hallanak.

„Die Illustrierte Welt“ című folyóirat (Chiswick High Road No. 626 London W) egy esodálatos gyógymódnak a leírását közli, melyet sükettség, fülzúgás ellen, bárki otthon, mindig jó sikerrel használhat. Az újság ezen száma mindenkinek ingyen megküldetik, ha a címét az „Illustrierte Welt“ szerkesztőségébe beküldi.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		8-60	8-65
rozsa		6-60	6-65
árpa		6-—	6-50
zab		7-—	7-30
lóher		48-—	52-—
tengeri		6-—	6-50
bükköny		8-—	8-50
hajdina		—	—
fehérbab		—	—
tarkabab		—	—
burgonya		—	—

Nyilt-tér.*

Ferenc József

keserűviz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes haszajtszer.

* E rovatban közöltékért felelősséget nem vállal a szerk.

SCHARPF JENŐ

fogtechnikus

április hó 4-től április hó 10-ig
városunkban tartózkodik.

Lakik: Arany Bányás szálloda.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják leghálásabb köszönetünket mindazok, akik felejtetlen feleségemet kinos szenvedéseiben meglátogatták, vigasztalták; elhalálása feletti nagy bánatunkat szíves részvétükkel enyhítették s a temetésen való megjelenésükkel a szegény elhalt iránti kegyeletet nyilvánították.

Nem mulaszthatjuk el ezton is köszönetünket tolmácsolni a testületileg kivonult egyesületeknek is.

A gyászoló
Tivolt és Sanits
család.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszser.

== Kapható mindenütt. ==

173/v. 1902. szám

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. biróság V. I. 878. sz. végzése által Schwarcz Manó és Fia végrehajtató javára Czebe Károly és neje zalaegerszegi lakosok ellen 440 K tőke, ennek 1901. évi augusztus hó 20-tól járó 6% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 720 K-ra becsült 2 ló, kocsi és lószerszám-ból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Zalaegerszegen leendő eszközésére 1902. évi ápril hó 14. napjának délelőtt 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az

érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zalaegerszeg, 1902. március 17-én.

Nemes Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

A zalaegerszegi takarékpénztár részvénytársaság bérházában a 11. számú emeleti lakás, mely áll: 1 elő-, 2 utcai, 1 udvari szoba, konyha, éléskamara, hozzátartozó padlás és pincerészből, — továbbá a 7. számú emeleti lakás, mely áll: 1 elő-, 2 utcai és 1 udvari szoba, konyha, padlás és pincerészből, f. é. május 1-re kiadó.

Bővebb értesítés az intézet helységében nyerhető.

Az Igazgatóság.

ÖSTERREICHER SAMU

mezőgazdasági gépek és varrógépek
képviselete

NAGYKANIZSA.

Képvisele a hazai legnagyobb gépgyárak.

Megrendelések elfogadtatnak: teljes gőzgarnitúrák, petroleum- és benzomotorok, kézi és járgányosan eséplőkészletek, minden fajta vetőgépek, arató, fűkaszáló, szecsavágó, daráló, tisztító rosták, ekék, boronák, szivattyúk, gyümölcs- és borsajtók, szőlőzuzók és mindennemű gazdasági gépek és géprészekre.

Acetylen világítás és vízvezeték berendezés előnyös feltételekkel. Gépolaj zsákok és vízmentes ponyvák.

Használt gépek ujjal becserejtetnek.

Acetylen világításról, vízvezetékéről és malomberendezéséről költségvetést és felvilágosítást kívánatra ingyen adok.

Gépjavitások gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

Burgonya eladás

ültetésre.

Alulírott főbérnökségnél eladásra kerül 2—300 métermáza ültetésre alkalmas

szép egészséges, Prof. Merczel-féle

burgonya,

ára vevő zsákjaiban métermázsánként 3 K 20 f az alsólendvai állomásra szállítva.

Uradalmi főbérnökség

Alsólendva.

A
Kisbirtokosok orsz.
földhitelintézete

kisebb birtokosoknak bekebelezés mellett ad hosszabb, rövidebb törlesztésű kölcsönöket. Segélyét fenállása óta

23262

kölcsönvevő vette igénybe, kiknek összesen

73,407.300 K

kölcsönt fizetett ki.

Az intézet kölcsöneinek természete és módzatai felől mindenkinek ad szívesen felvilágosítást.

Egyszerű levélbeli kérdésre mindenki kaphat utbaigazítást a felek kértére az intézet mérsekelt díjért a kölcsönök bekebelezése és lebonyolítása körüli teendőket is elvégezteti, sőt a költségeket is előlegezi.

Akik e kölcsönök iránt érdeklődnek, forduljanak közvetlenül az intézethez Budapest, Bálvány-utca 19. sz. alá.

Igen fontos gyomorbetegségeknek!

Étvágytalanságot, gyomorbántalmat, főfájást, rossz emésztést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat megszüntetnek a

Brady-féle Máriacelli gyomorcsépek.

Minden gyógyszerárban kapható.

Sok ezer embernek hála- és köszönő irata!

Ára egy üvegnek használati utasítással 40 kr., kettős üveg 70 kr. Főraktár: **Brady** gyógyszerár a „Magyar Király”-hoz Bécsben, I.

Hamisításoktól óvakodjunk!

A valódi Máriacelli gyomorcsépek a **Brady** vannak következő védjeggyel és aláírással: **Brady** vállalat.

Ügyeljünk arra, hogy a régi híres, valódi Brady-féle Máriacelli gyomorcsépekből egy üveg ára 40 kr., a kettősé 70 kr., míg a nem valódi, hamisított és így értéktelenek ára üvegenként 35 kr.

1813/902. P. szám.

Hirdetmény.

A **Pórszombat** község határához tartozó meddesi pusztai szőlőbirtokok összesítése és tagosítása ügyében az érdekelt birtokosoknak meghallgatására határnapul **1902. évi április hó 25-ik napján d. e. 9 órája** Pórszombat községbe a községbíró házához kitűzetvén, az érdekelt birtokosok azzal idéztetnek meg, hogy a fenti határnapon megjelenjenek s érdekeik képviseltetéséről gondoskodjanak.

A netalán ismeretlen és távollévő érdekeltek részére ügygondnokul **Boschán Gyula** zalaegerszegi lakos neveztetett ki.

Zalaegerszegen, 1902. évi április hó 2-ik napján.

A kir. törvényszék, mint úrbéri bíróság.

Dr. Fritz József,
elnökhelyettes.

Domby,
t. jegyző.

Eladó

260 öl hasáb, dorong és botfa

jutányos áron

ifj. Eitner Sándor

salomvári gazdaságában.

Kiadó lakás.

Kiadó egy lakás **3 szobával és konyhával**, vagy butorozottan vagy anélkül; vagy **egy ház hat szobával, istállóval és kocsiszinnel.**

Bővebb felvilágosítás nyerhető **Heinrich W. és L. kereskedésében** Zalaegerszegen.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.
(Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

PARIS 1900-ban.

Kéveköti aratógép, Fűkaszalógép, Kőszőrűkészülék, „Daisy” marokrakó aratógép, Szénagyűjtő gereblye és Kéveköti fonál gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

Évi termelés:
362000 gép.

BUDAPEST,
V. kerület, Váci-út 30. szám.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palaek ára frt 1.35 kr. — 1 kis palaek ára 68 kr.

Szagtalan

padló-viasz „Gloria”

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására. 1 kis palaek ára 20 kr.

Fehér „Glazur”-fénymáz

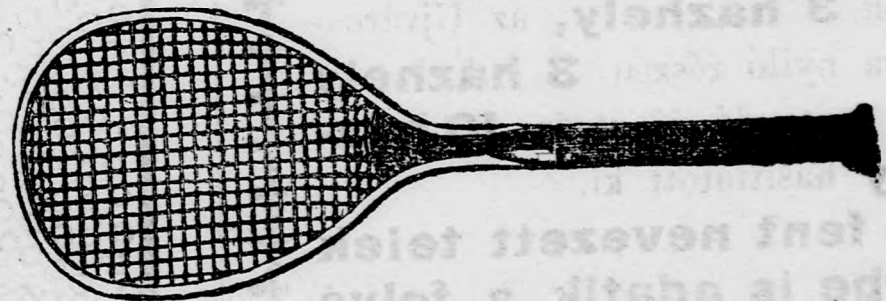
Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újjonnan befestésére. 1 doboz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók:

Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.

TAVASZI SPORTCIKKEK.

Lawn-Tennis, Football,
Ping-Pong, kerékpá-
rozó, úszó, utazó, vala-
mint lovagló sport-

cikkekről megjelent

LEGÚJABB KÉPES ÁRJEGYZÉKEMET
ingyen és bérmentve küldöm.

SCHOTTOLA ERNŐ

BUDAPESTEN, VI., Andrassy-út, Foncière-palota.

Törlesztéses kölcsönt

5%-os kamatra

földbirtokra, bérházakra

szereznek minden előleg nélkül, még abban az esetben is, ha magasabb kamatú kölcsönökkel vannak megterhelve az első helyen.

Leveleket bővebb felvilágosítással válasz bélyeg mellett postán elintézik.

Sárkány József,

Budapest, Váci-körút 21. sz.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Óh Jaj!

„NADOR”
GYÓGYSZERTÁR

Egгер mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Ejjen!

Közhíj! Köhögés, rekedtség és elnyájkosodás ellen gyors és biztos hatásúak az Eger mellpasztillák az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Dobozza I K és 2 K. Próbadohoz 50 fillér. Fő- és széküldési raktár: Budapest, VI., Váci-körút 17. Kapható Zalaegerszeg: Kaszler Sándor, ázv. Unger Domokosné, Sümeg: E. Derzavics István, Zalaegerszeg: Bóth Péter-féle gyógyszerárterekben.

TRISTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

(Assicurazioni Generali)

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 10. szám

a Közgazdaság rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

hazánk legnagyobb, leggazdagabb

és legrégebb biztosító társasága

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betörésses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jég-biztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.t.”, valamint bal-eset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság” számára.

A zalaegerszegi főügynökség Welsz Ede és Spitzer Hugó, Zalaegerszegi Takarékpénztár.

Napról-napra miundinkább
jótéteménynek
és szükségletnek bizonyul
minden családban a

**Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé**
használata.

Gondos háziasszony ne késlekedjék
tovább ezt a jóízű és egészséges
kávé italt bevezetni.

Tisztább pótkávé nem létezik, és
nincsen jobb pótlás a babkávé
helyébe, a hol ez orvosilag eltiltatott.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé
csak a »Kneipp páter« védjegyű
eredeti csomagokban valódi. Nyitva
mérlegelt, vagy másképpen csoma-
golt maláta kávé soha sem

Kathreiner.

Hirdetmény.

A „Zalavármegyei Gazdasági Egyesület” tulajdonát képező, a Wlassies-utcaiban fekvő

KERT

egészben vagy parcellázva

eladó.

Ezen kertből a Wlassies-utcai részen 3 házhely, az Ujváros-utcaira nyíló részen 3 házhely és a nyitandó új utcára 10 házhely hasított ki.

A fent nevezett telek bérbe is adatik a folyó évtől kezdve.

Parcellázási tervet betekinthető a „Zalavármegyei Gazdasági Egyesület” titkári hivatalánál, hol minden erre vonatkozó felvilágosítás készségesen megadatik.

